

Luckan i inskriften efter det andra namnet skall sannolikt utfyllas **at k**. Sönerna Olev och Sven ha alltså låtit göra bron efter sin fader Karl, och deras moder Hemlög har låtit rista runstenen efter sin man. — F. Burman supplerar 22—29 **suain · iarl** och översätter inskriftens förra del: »Olaifr curavit pontem faciendam supra amnem, una cum Svaino Jarlo.»

33—38 **imlauk** torde återge ett kvinnonamn *Heimlaug*, med vanligt uppländskt *h*-bortfall och förkortning av diftongen *æi* framför *m*. Namnet är f. ö. icke känt från svenska inskrifter och medeltidsurkunder. Från Island är *Heimlaug* känt i ett par fall.

Harg, Skånela sn.

Olof Celsius har, tydligen vid sitt besök i Skånela den 5 juni 1727, gjort följande anteckning (SR 1, s. 388): »NB En annan afbruten sten ligger där tvärt öfver åån innan för gårdsgården som synes ha varit curiös. Finnes allenast några runor kvar.» Anteckningen finnes på samma sida som Celsius' uppteckning av inskriften på U 312. Sannolikt är det fråga om ett stycke av U 317. Men Celsius själv har tydligen icke identifierat fragmentet med denna sten, vars inskrift han efter Bureus har antecknat på följande sida (s. 389). Liljegren har, på grundval av Celsius' anteckning, fört upp ännu en, för övrigt okänd, runsten vid Harg (L 440).

318. Harg, Skånela sn.

Pl. 9, 10.

Litteratur: E. Brate, Anteckningar (ATA).

Äldre avbildning: Brate foto 1916 (ATA).

Ristningen finnes på en berghäll i Badstubaacken, o. 250 m. VNV om mangårdsbyggnaden i Harg. Hällen, som vetter åt V, är tämligen slät och sluttar ganska brant. Ristningen befinns nära marken. Den har varit okänd intill sen tid och undersöktes första gången av Brate 1916.

Ristningens höjd 1,40 m., största bredd 1 m. Den är mycket grunt huggen. Därför är den till stor del otydlig och svårläst. Strax ovanför mitten åt h. finnes ett hårt kvartsparti, som varit svårt att hugga och där inga säkra linjer kunna följas.

Inskrift:

burkuna · lit · stain · hku - · iftir · kulaif · bonta · sin · auk · askir · ift - r · fn - ur sin

5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55

Borgunna let stæin haggva æftir Gullæif, bonda sinn, ok Asgærðr(?) æftir faður sinn.

»Borgunna lät hugga stenen efter Gullev, sin man, och Åsgärd efter sin fader.»

Till läsningen: Intet sk vid inskriftens början och slut. Alla runorna i första namnet 1—7 **burkuna** kunna anses fullt säkra. 4 **k** är icke stunget. Någon hst till 8 **i** är icke huggen. Här finnes en bred spricka i berget. Av bst i r. 19 finns möjligen ett svagt spår t. v. 20 **i** är icke stunget, icke heller 25 **k**. Hst till 28 **a** står i en bred spricka. Intet spår finnes av bst t. h. om hst i 38 **n**. I 39 **a** är bst ansatt långt ned. 44 **k** är icke stunget, sannolikt ej heller 45 **i**. Fr. o. m. 47 **i** är inskriften mycket svag. Av 51 **r** äro hst och h. bst svagt synliga. 52 **f** är säkert. Hst i 53 **n** är tydlig; på v. sidan en bst snett uppåt, liknande **n**. Möjligen finnas där efter svaga spår av ett **p**. De fem sista runorna stå utanför slingan. De äro svaga men dock tillräckligt säkra. — Brate: 36—41 **siin uk**, 45 **e**, 47—59 **ifti far : sii :**; de sista runorna tror sig Brate finna utanför slingan t. v. om foten.

Namnet *Borgunna* är f. ö. okänt. Vid sidan av det vanliga namnet *Iórunn* (dat. ack. *Iórunni*) förekommer *Iórunna* (gen. dat. ack. *Iórunnu*) med svaga former; likaså *Hreiðunn* och *Hreiðunna*. Jfr vidare *Borghildr* och *Borghilda*, *Bóthildr* och *Bóthilda* m. fl. *Borgunna* kan alltså vara bildat av *Borg-* (i t. ex. *Borghildr*, *Borgný*) och *-unnr* (i *Iórunn*, *Steinunn*, *Þórunn* m. fl.). Naturligtvis kan inskriftens **burkuna** även tänkas återge ett *Borg-Gunna*. — 42—46 **askir** bör uppfattas som ett kvinnonamn *Asgærðr*, med *ð* bortfallet mellan tvenne *r*. Jfr **porker** *Þorgærðr* U 14, ack. **inkikiari** *Ingigærði* U 311, **hulmkir** *Holmgærðr* U 326. Ett mansnamn *Asgeirr* kan av flera skäl ej komma i fråga. — *Gullæifr* eller *Guðlæifr* är ett tämligen vanligt svenskt mansnamn.

319. Kimsta, Skånela sn.

Pl. 10, 11.

Litteratur: B 42, L 489, D 2:137. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta 3, bl. 120; O. Celsius, SR 2, s. 61; G. Stephens, ONRM 2, s. 901; UFT h. 6 (1877), s. 26; S. Bugge och E. Brate, Runverser (i ATS 10:1), s. 111; E. Brate, Sverges runinskrifter (1922), s. 57, Svenska runristare (1925), s. 23, Anteckningar (ATA); Stockholms Dagblad ²⁸/s 1928.

Äldre avbildningar: P. Helgonius o. J. Hadorph, träsnitt (i Monumenta 3 och B 42); Dybeck a. a.; Brate foto 1909 (ATA).

Runstenen står, efter allt att döma på sin ursprungliga plats, ett kort stycke S om landsvägen Kimsta—Markim, o. 250 m. SÖ om Kimsta, o. 125 m. Ö om landsvägen Skånela—Lunda och o. 60 m. SV om Kimsta bro. Platsen är utmärkt på Geologiska kartbladet »Lindholm» (»Vid vattendraget SO om Kimsta, en liggande»). Ungefär 75 m. österut på andra sidan vattendraget, som skiljer mellan Kimsta och Tjusta ägor, står U 324.

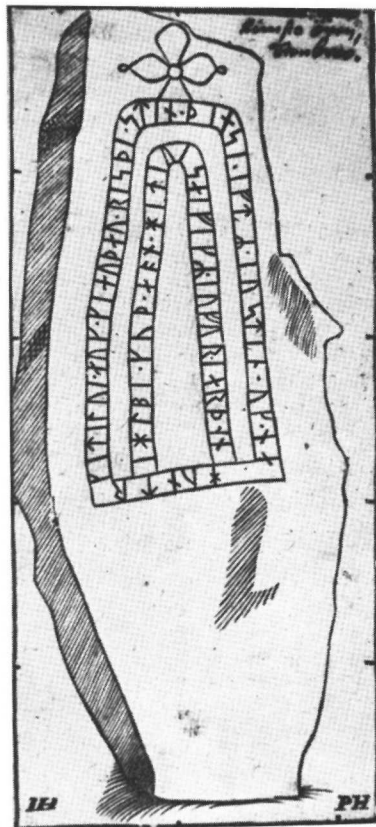

Fig. 28. U 319. Kimsta, Skånela sn.
Efter B 42.

Stenen omtalas första gången i *Ransakningarna*: »På Kimmestadh öhrn ligger en Runasteen giord såsom en Lijkkista, och medh runaskriff opå, ingen vidare sägn.» Enligt Peringskiöld fanns den vid »Kimsta ören, Stenbroo». Celsius: »Skånila, Kimsta ör el. vid Kimsta by, och på dess ägor. Ören el. Kimsta ör, heter rummet af broon el. stenarna där ihopförde. Men nu är der en liten träbro.» Runstenen var vid Celsius' besök på platsen (den 4 juni 1727) ännu hel. Då Dybeck besökte platsen, var stenen sönderslagen. Den hade blivit kluven ungefär i längdriktningen. Det större h. stycket låg kvar nära Kimsta bro. Det andra stycket hade blivit släthugget och bortfört. Det stod, säger Dybeck, såsom vägmärke mellan Kimsta och Skålmsta. Det synes numera vara försvunnet. Den bevarade delen av stenen restes år 1940.

Granit. Högra nedre delen innehåller fältspat, glimmer och granatkorn. Stenens nuvarande höjd 2,19 m., bredd 0,76 m. Ristningens höjd 1,63 m., bredd 0,52 m. Ursprungligen har stenen varit något högre och o. 1 m. bred. Den är ojämnt huggen. Inskriften är mycket svårläst, delvis oläslig, vilket beror på den hårda stenarten, grund huggning och stark vittring. Även Dybeck anmärker, att »runorna äro ytterst matta och till en del svårlästa».